

Jerzy Skoryna-Lipski

Żołnierz Armii Krajowej i Uczestnik Powstania Warszawskiego, Żołnierz II-go Korpusu, Delegat Światowego Związku Armii Krajowej na Meksyk, Członek Zarządu Unii Stowarzyszeń i Organizacji Polskich Ameryki Łacińskiej.

Jerzy Jan Skoryna-Lipski, urodził się 16 grudnia w 1926 r. w Krakowie jako syn pułkownika saperów Jana Skoryny i Konstancji z domu Lipskiej.

Przed wojną ukończył powszechną Szkołę Rodziny Wojskowej oraz gimnazjum i Szkoły Drogowej Ojców Marianów na warszawskich Bielanach.

Zmarł 8 grudnia 2010 roku w Meksyku

Okres wojny

Był żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych i Armii Krajowej.- kompania "Wikta".
Posługiwał się pseudonimami: „Górski”, „Skórski” i „Sielawa”.

Brał udział w akcjach ulicznych, jak np. rozbrajanie niemieckich żołnierzy w celu zdobycia broni, transport broni czy kolportaż podziemnej prasy.

W 1944 r., tuż przed Powstaniem Warszawskim, uczestniczył w konspiracyjnych kursach Szkoły Podchorążych, otrzymał stopień kaprała podchorążego.

Podczas Powstania walczył w zgrupowaniach „Harnaś”, „Chrobry II” i „Warszawianka”.

1 października 1944 r. otrzymał awans na plutonowego podchorążego

Od października 1944 do maja 1945 przebywał w obozach jenieckich w Ożarowie, Łambinowicach, Sandbostel i Lubece. Z tego ostatniego wydostał się 1 maja 1945 r., jeszcze przed wejściem wojsk alianckich.

Po przedarciu się przez Niemcy, Holandię, Belgię i Francję do Włoch, służył w 2. Korpusie Polskim. Był przydzielony do Bazy Broni Pancерnej w Gallipoli i Alezio, gdzie pełnił obowiązki szefa szwadronu. Po przeniesieniu 2. Korpusu do Anglii Jerzy Skoryna został zdemobilizowany i przeszedł do rezerwy. Jego ostatnim przydziałem służbowym był lotniskowiec HMS "Queen", którym przyłynął do Montrealu.

Okres po wojnie

19 października 1946 r. poprzez Kanadę i Stany Zjednoczone dotarł do Meksyku, gdzie spotkał się z mieszkającym tu ojcem.

Ukończył studia w zakresie inżynierii przemysłowej oraz filozofii socjalnej i politycznej na uniwersytecie «Universidad Panamericana» w Meksyku.

W Meksyku założył rodzinę, dom państwa Skorynów zawsze był otwarty dla Polaków, przyjaciół Polski i obywateli.

Był dziennikarzem wysoko cenionym w jednym z dzienników stolicy Meksyku. Cieszył się estymą wśród Polonii meksykańskiej głównie dzięki wydawanej przez siebie gazecie „Arka”. Pozycja ta była ewenementem wśród publikacji emigranckich, rozchwytywana przez Polaków, głosiła bowiem prawdę o historii Polski lat wojennych i powojennych. „Arka” była dla emigrantów tym, czym w Polsce Radio Wolna Europa.

Przez 11 lat w dzienniku „El Heraldo de Mexico” ukazywały się publikacje Jerzego Skoryny. Powstało w ten sposób 1700 artykułów.

Stworzył Instytut Studiów Kultury i Społeczeństw Europejskich. Kiedy, na skutek przemian w światowym układzie sił politycznych i upadku systemu komunistycznego w Europie, Po zaprzestaniu wydawania „Arki”, publikował nadal w prasie polonijnej i w dziesiątkach portali internetowych, zawsze w tym samym stylu, który można zawrzeć w trzech słowach: BÓG, HONOR I OJCZYŻNA.

Był autorem broszury <http://www.pbc.uw.edu.pl/9982/1/Skoryna.pdf> „Polskie ślady w Meksyku”.

Dzięki jego inicjatywie już na początku lat 50. wydano w języku hiszpańskim wiele książek, m.in. "Zbrodnię katyńską w świetle dokumentów" z przedmową gen. Władysława Andersa.

Działalność Jerzego Skoryny miała zawsze ścisły związek z Kościołem.

Organizowane przez niego polskie święta w Meksyku – 3 maja, 1 sierpnia czy 11 listopada, miały charakter patriotyczno-religijny. W 1953 roku na skutek jego zabiegów ówczesny Prymas Meksyku, Arcybiskup Jose Maria Martinez po aresztowaniu Kardynała Stefana Wyszyńskiego nakazał kościółowi tego kraju i wiernym modlić się za Polskę. Dwa lata później wraz z Kołem b. Żołnierzy AK z Detroit ofiarował prymasowi Meksyku obraz Matki Bożej Częstochowskiej. Potem posypały się prośby o kolejne ikony. 3 maja 1959 r. dzięki przychylności ks. prymasa kard. Miguela Dario Miranda y Gomeza oraz przy poparciu Prymasa Polski ks. kard. Stefana Wyszyńskiego i rządu polskiego w Londynie doprowadził do tego, że Polska, jako jedyny kraj Europy, została poświęcona Królowej Meksyku,

To dzięki jego staraniom Polska zaistniała w wielu punktach Meksyku, niektóre jego inicjatywy to:

- popiersie naszego bohaterskiego lotnika płk. Stanisława Skarżyńskiego - na międzynarodowym lotnisku w stolicy Meksyku, w Galerii Sławnych Lotników, w Sali „C. Stanisław Skarżyński w maju 1933 r. połączył Amerykę Łacińską z Polską, przelatując w jednoosobowym i jednosilnikowym RWD 5 bis z Warszawy nad Atlantykiem do Rio de Janeiro i Buenos Aires. Rekord ten do dnia dzisiejszego pozostaje niepokonyty.

- okazały kościół parafialny pod wezwaniem Matki Bożej Częstochowskiej.
- pomnik naszego bohatera narodowego Ignacego Paderewskiego - w głównej stołecznej alei, Paseo de la Reforma, w rezydencjonalnej dzielnicy Lomas de Chapultepec,
W 1944r. płk Jan Skoryna ufundował popiersie Paderewskiego, które wykonał pod jego dyktando hiszpański rzeźbiarz Miguel Baquidan Camps. Popiersie było wystawiane w Pałacu Bellas Artes (Pałac Sztuk Pięknych) w stolicy Meksyku w 1945r. Wtedy powstał projekt ufundowania pomnika dla Meksyku. Niestety, ambasada PRL przez cały czas blokowała tę inicjatywę.
W 1947r. rzeźba została przekazana Delegatowi Koła b. Żołnierzy AK i Stowarzyszenia Polskich Kombatantów - SPK na Meksyk inż. Jerzemu Skorynie pod opiekę. J. Skoryna miał też doprowadzić do urzeczywistnienia projektu. Nie udawało się to przez pół wieku.
Dopiero po przybyciu ambasadora R.P. Gabriela Beszleja, któremu Jerzy Skoryna przedstawił pomysł budowy pomnika, dzięki poparciu polskiej ambasady w Meksyku, pomnik będzie uroczystie odsłonięty 15 listopada 2001 r.
Pomnik wysokości około 3 metrów jest powiększoną kopią w brązie popiersia dłuta Campsa. Postawiono go na skwerze w rezydencjonalnej dzielnicy Lomas de Chapultepec, gdzie mieszczą się siedziby ambasad. Jest to jedno z najlepszych miejsc w mieście Meksyk.

Odznaczenia

- Krzyż Walecznych
- Medal Wojska Polskiego – nadany cztery razy
- Warszawski Krzyż Powstańczy,
- Kawalerski i Oficerski Order Odrodzenia Polski,
- Złoty Prymasowski Medal,
- Odznaka «Weteran Walk o Niepodległość»
- Złota Odznaka Honorowa Stowarzyszenia Polskich Kombatantów
- Polonia Semper Fidelis - meksykańskie odznaczenie
- Comandoria de los Defensores de la Patria con Estrelia - meksykańskie odznaczenie

Rodzina

- Ojciec: Jan Skoryna (ur. 24 maja 1888^[1] w Andruszówce k. Żytomierza, zm. 11 lipca 1961 w Meksyku) – pułkownik saperów Wojska Polskiego, kawaler Orderu Virtuti Militari. – za udział w wojnie z bolszewikami. W czerwcu 1939 wyjechał jako przedstawiciel Rady Handlu Zagranicznego do Meksyku. Po wojnie pozostał na emigracji w Meksyku. W 1949 brał udział w organizacji uroczystości z okazji 100 letniej rocznicy śmierci Fryderyka Chopina, podczas których ku czci kompozytora wmurowano w Audytorium sali Bolívara Narodowego Uniwersytetu Meksyku tablicę pamiątkową https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Skoryna
- Żona: Delia Martinez de Skoryna.
- Dzieci: czterech synów: Stanisław, Franciszek, ...i córka
- Wnuczka: Weronika Skoryna, córka Stanisława

Zdjęcia

<http://www.pbc.uw.edu.pl/9982/1/Skoryna.pdf>

plut. pchor. Jerzy Skoryna

<http://www.pbc.uw.edu.pl/9982/1/Skoryna.pdf>

Jerzy Skoryna przemawia w imieniu Polonii Meksykańskiej podczas wizyty w Meksyku papieża Jana Pawła II, styczeń 1979

http://www.zrobtosam.com/PulsPol/Puls3/index.php?sekcja=2&arty_id=10026

Jerzy Skoryna rozmawia z papieżem Janem Pawłem II, ...

<http://www.pbc.uw.edu.pl/9982/1/Skoryna.pdf>

od prawej: ambasador RP w Meksyku Joanna Kosińska-Frybes, Maciej Skarzyński,
ks. mjr pil. Zdzisław Krajza, konsul RP w Meksyku Joanna Karasek, gen bryg. pil.
Miroslaw Hermaszewski oraz Jerzy Skoryna w towarzystwie meksykańskich oficerów
– październik 1996 r.

<http://www.pbc.uw.edu.pl/9982/1/Skoryna.pdf>

Jerzy Skoryna przemawiający w trakcie uroczystości odsłonięcia popiersia St. Skarzyńskiego w Galerii Sławnych Lotników w Meksyku. 27 listopada 1996 r.

<http://www.pbc.uw.edu.pl/9982/1/Skoryna.pdf>

Jerzy Skoryna, biskup Jose Luis Castro Medellin i proboszcz Tocambaro ks. Jose Antonio Rodriguez Ortiz, 31 października 2004 roku

Piśmiennictwo

1. <http://www.pbc.uw.edu.pl/9982/1/Skoryna.pdf>
2. <https://www.niedziela.pl/artukul/93899/nd/Jerzy-Skoryna---zolnierz-Polak-i-patriota>
3. <https://www.polishclub.org/2010/12/29/w-meksyku-zmarl-inz-jerzy-skoryna-zolnierz-armii-krajowej-i-ii-go-korpusu/>
4. <https://www.radiomaryja.pl/bez-kategorii/walczyli-o-osobiste-i-narodowe-szczescie/>
5. <http://www.guadalupe.pl/pl/piata-pielgrzymka-jana-pawla-ii>
6. http://poloniasandiego.tripod.com/Ojciec_Swiety_na_ziemi_Aztekow.htm - do wykorzystania